

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1521. usque ad annum 1525

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118472

§. 33. Nuncii Apostolici Responsum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66495)

vota, desideria, & obedientiam, ut fideles Sæcul. XVI.
filii se paratissimos offerunt, & commendant. A.C. 1523.

§. XXXIII.

Nuncii Apostolici responsum.

Displicuit hoc responsum Pontificis nuncio, unde huic in modum Principibus reposuit: *Et primo quantum ad id, quod Principes dicebant, & se excusando asserebant, quod non fuerit visum, sibi* Pallav. hist. expedire, ut sententia Apostolicæ Sedis, & Trid. l. 3. Imperiale Decretum debitæ executioni man- cap. 8. n. II. *detur, ne inde contingant pejora, & acerbiora mala, ad hoc respondit Nuncius: Non satisfacit illa ratio, quod propter scandala evitanda hæc sententia ac edictum exequi non debeant. Nam non sunt toleranda mala, ut proveniant bona, & magis sunt curanda ea, quæ pertinent ad animæ, quam ad corporis salutem: Cum vero Lutherus ante sententiam Apostolicam, & Cæsareum Decretum errasset in uno, & post sententiam & edictum erraverit in longe pluribus, attento, quod indies magis cum suis sequacibus erraverit, & erret, pœnce etiam ipsæ augeri, non diminui debent. Et quantum ad responsum ipsum, ex eo imprimis offenditur divina Majestas, cujus causa tam segniter curatur, offenditur Apostolicæ Sedis dignitas, offenditur Imperialis culminis celsitudo, quorum ordinationes tam impune*

R 2 suspens-

Sæcul. XVI A.C. 1523. *suspenduntur. Nec videntur excusandi, qui Lutherum sectantur, quod propter sibi inflicta scandala, & gravamina a Curia Romana (etiãsi verum illud esset) deberent ab unitate Catholicæ Fidei propterea resistere, & in profundum malorum se precipitare: nam omnia potius mala deberent æquo animo & patienter suslinere, quam se, & animam suam, cum salutis periculo in precipitium dare. Quare vos rogo, ut his rationibus verissimis adduci velitis, antequam vester conventus dissolvatur, omnino & firmiter statuere, quod Apostolica sententia, & Imperiale Edictum executioni mandentur sine aliqua diminutione, cum ex hac tota Germanicæ salus dependeat.*

Quoad Annatas in Germania retinendas, reservatur responsio ipsi Pontifici, quæ dabitur vel Imperiali Regimini vel futuro Principum conventui, prout magis suæ Sanctitati expedire videbitur. De cetero Camera Apostolica semper parata est Deputatis ex Imperii arbitrio seligendis de summa pecuniarum, quæ ex Germania percipiuntur, accuratam rationem reddere, ac illos etiam, qui difficiliores ad credendum inveniuntur, convincere, illas semper in debitos usus fuisse conversas.

Quoad Concilium Oecumenicum, replicatur, quod illud speratur, non debere dis-
spli-

splicere suæ Sanctitati, petitur tamen, ut illud Concilium aliis verbis magis idoneis possuletur, & quod tollantur ea, quæ possent aliquam umbram facere Sanctitati suæ, quasi debeat convocare Concilium de Cæsareæ Majestatis consensu, item quod non ponatur magis in una civitate, quam in alia, & similia &c. quia nisi tollerentur ista, videntur Sanctitati suæ ligari manus per Imperii Principes, prout in voce declaratum est.

*saecul. XVI.
A.C. 1523.*

Quod Prædicatores spectat, observandum est Papæ Decretum, nimirum, quod nullus deinceps possit prædicare verbum Dei, nisi prius fuerit examinatus per Episcopum, & ad id munus ab eodem institutus.

De Impressoribus Lutheranorum librorum respondetur, quod nullo pacto placeat data responsio, sed in hoc sententiam Papæ ac Cæsaris exequi oportet, nimirum quod ejusmodi libri comburantur, imprimentes vero, & vendentes, vel alio divulgantes juxta easdem sententias puniantur. Et in hoc maxime peto debere adverti, nam in hoc statuta vis, nec in hoc recedendum a Constitutione Concilii Lateranensis, qua statutum, ut nullus possit aliquos libros imprimere, nisi per Episcopum loci examinati ac pro Christianis libris habiti sint.

Denique de Clericis, qui uxores ducunt, replicatur, quod quamvis Germaniæ Ecclesiæ hucusque adversus Sacerdotes &

R 3

Mona-

Sæcul. XVI
A.C. 1523

Monachos Apostatas nullas leges satis
severas condidissent, nihilominus illa ver-
ba, quæ in sine capituli habentur, declarari
debent, nimirum quod illi votorum trans-
gressores a Principe vel potestate sæculari
puniri possent; tale enim responsum est con-
tra libertatem & jus Ecclesiæ, nam si sæ-
culares auderent in eos jurisdictionem exer-
cere, esset tangere eos, qui sunt peculiari-
ter Christo reservati: nec ob transgressionem
voti, seu ob apostasiam præsumant credere
Principes, tales ad suam jurisdictionem de-
volutos esse, si delinquant in eorum territo-
riis: cum propter talem transgressionem non
desinant esse de jurisdictione Ecclesiæ. Quia
cum remaneat illis character ordinis, semper
sunt in ejusdem Ecclesiæ potestate. Unde in
tali casu Principes denuncient illos suis Epi-
scopis, vel aliis Superioribus, qui eos casti-
gent, corrigant, & si opus fuerit, pro vi-
ribus suis dictos Episcopos, seu Superiores
brachio suo juvent, & aliis præsto sint. Su-
per quibus omnibus & singulis peto ab S. R.
I. Electoribus, & Principibus, ut habita
matura deliberatione melius, clarius, sa-
nius, & consultius respondeant.

§. XXXIV.

*Nuncii responsio Principibus minus
accepta.*

Hoc Nuncii Apostolici responsum mi-
nus benigne a Principibus excipie-
batur,